

Wafugaji Rombo wapata neema ya soko la maziwa

Janeth Joseph, Mwananchi

janethj@Mwananchi.co.tz

Rombo. Wafugaji wa vijiji vya Shimbi na Keni wilayani hapa Mkoa wa Kilimanjaro walikuwa wakitembea zaidi ya kilomita 20 kutafuta soko la maziwa, sasa wameondokana na adha hiyo baada ya kufunguliwa kituo cha kuuzia bidhaa hiyo.

Awali, wafugaji hao walikuwa wakitembea umbali mrefu kwenda kutafuta soko la maziwa katika nchi jirani ya Kenya kutokana na kukosekana kwa mnunuzi wa maziwa hayo.

Kituo hicho cha maziwa kilichofungiliwa na Kiwanda cha Kondiki kilichopo eneo la Shimbi, kina uwezo wa kuusanya lita 500 za maziwa kwa siku.

Wakizungumza kwa nyakati tofauti, wafugaji hao walikuwa kwa miaka mingi wamekuwa wakifuga bila tija, licha ya kutumia gharama kubwa kutokana na kukosekana kwa soko la uhakika la maziwa.

Walisema walikuwa wakiiza maziwa kwa hasara na wakati mwininge walikwenda kuuzia nchi jirani ya Kenya kwa Sh800 kwa lita.

Edward Massawe, ambaye ni mfugaji wa ng'ombe wa maziwa wilayani humu, alisema kutokuwa na vikundi vya wafu-

gaji wa ng'ombe wa maziwa wilayani humu imekuwa ni changamoto kubwa na kwamba ndio sababu ya wao kuto-kuzalisha kwa tija.

"Changamoto tuliyonayo ni kutokuwa na vikundi vya wafugaji, hasa wa ng'ombe wa maziwa, kutokana na hali hu ilitulazimu kuchukua maziwa hapa na kwenda kuyauza Kenya kwa sababu hakuna soko la uhakika na tulikuwa hatuna pakuzia maziwa tunayozalisha hapa kwetu," alisema Massawe.

"Ukiangalia gharama ya maziwa iko chini sana, unakuta tunauza maziwa Sh800 kwa lita moja, kwa bei hiyo inam-tia hasara mfugaji, maana zile gharama unazozitumia katika uzalishaji hazirudi, hivyo wakati mwininge mkulima analazimika kupeleka nchi jirani amba-ko kuna unaftuu kidogo, angalau zile gharama alizotumia zirudi.

Alisema ujio wa mwekezaji huyo, utakuwa ni suluhisho pekee kwa wafugaji na mwanzo wa kuwa na vikundi vya wafugaji vitakavyowasaldia kuzalisha kwa tija na kukua kiuchumi mmoja mmoja.

Mfugaji mwininge, Amalia Mramba alisema kwa kuwa changamoto za wafugaji wa ng'ombe wa maziwa zinajulikana, elimu inahitajika ili waweze kuzalisha kwa tija kwa kuwa tayari

Changamoto tuliyonayo ni kutokuwa na vikundi vya wafugaji, hasa wa ng'ombe wa maziwa, kutokana na hali hu ilitulazimu kuchukua maziwa hapa na kwenda kuyauza Kenya kwa sababu hakuna soko la uhakika na tulikuwa hatuna pakuzia maziwa tunayozalisha hapa kwetu.

Edward Massawe,
mfugaji

mwekezaji ameshapatikana.

"Soko sasa limepatikana, tunahitaji kupata elimu ya namna ya kuongenza uzalishaji kwa tija na kuhakikisha maziwa yanazalishwa kwa ubora wa hali ya juu ili tuweze kwenda mbali zaidi, mwanzo mzuri umeshaonekana baada ya kufungua kituo hiki cha maziwa hapa Rombo," alisema Mramba.

Akizungumzia uwepo wa kituo hicho cha kuusanya maziwa, Menenja wa Kiwanda cha Maziwa cha Kondiki, Adrian Kimaro alisema kwa miaka 15 wamekuwa wakikusanya maziwa maeneo mbalimbali ya Mwika na Marangu.

Alisema baada ya kuona wafugaji wa vijiji hivyo wanatafuta soko la kuuzia maziwa wakaamus kuanzisha kituo hicho.

"Takribani miaka 15 tumekuwa tukikusanya maziwa maeneo ya Mwika na Marangu na sasa tumeongenza wigo hadi Rombo kwa lengo la kuongenza ukusanya; wa maziwa na kuleta hamasa zaidi kwa wafugaji ili waweza kufuga ng'ombe wa maziwa wenye kuleta tija," alisema.

Pia, alisema kituo hicho kina uwezo wa kuusanya maziwa lita 500 kwa siku na wataendelea kuongenza wigo zaidi kwa sababu mahitaji ya maziwa yaliyosindikwa nchini yanaendelea kuongezeka.

Kimaro alisema hadi sasa wana wafugaji 1,000 walipo Mwika na Marangu na kwango cha maziwa wanachopata kutoka kwa wafugaji hao ni lita 6,500 hadi 8,000 kwa siku.

Robert Schozderk kutoka nchini Poland, ambaye ni mwezeshaji wa vikundi vya wakilima na wafugaji, alisema namna pekee vya wafugaji kuwera kufanikwa na kuwa na vyama vya ushirika wa maziwa na kwamba itasaidia wakilima kupata maendeleo zaidi.

"Ili kupata wafugaji wengi ni kuwa na vyama vya ushirika vyenye nguvu ili wafugaji waweze kuwa pamoja na kutengeneza kikundi chenyere nguvu zaidi na kuunganya kwa pamoja kwa kuwa na ubuntu mkuuwa zaidi utakaoleta tija," alisema Schozderk.

Ofisa kilimo, mifugo na uvuvi wa wilaya hiyo, Emmanuel Martine alisema wilaya hiyo ina jumla ya mifugo 32,000, huku asilimia 75 hadi 89 ni ng'ombe wa maziwa.

Wavuvi watishia kutolipa ushuru

Na Said Hauni, Lindi

UMOJA wa wavuvi na wachuuzi wa sarnaki mijini hapa, wamentaka Mkurugenzi wa Halmashauri kutekeleza ahadi ya kuakarabati paa la jengo wanilotumia kuuzia mazao yao vinginevyo wataitisha mgomo wa kutolipa ushuru.

Hayo yaleleza mwishoni wa wiki na umoja huo baada ya barua iliyopelekwa kwa Mkurugenzi huyo, Juma Mtwele ikielezea dhamira hiyo kutokana na adha wanayopata ya kupigwa jua na kinyeshewa mwua kida

siku.

Barua hiyo ya Desemba 18 mwaka huu iliyossiniwa na Mwenyekiti wa Umoja huo, Salehe Kazumari, Inamtaa Mkurugenzi kutekeleza ahadi yale ya kurejesha paa hilo Desemba 10 mwaka huu.

Aidha, inaeleza kuwa kutokana na mateso wanayopata harwatakuwa tayari kufuji ushuru hadi uongoz ukarabati wa paa hilo, ilioezaliwa na upopo ulioambatana na mwua mwezi mmoja ulipita.

Barua hiyo inaeleza kuwa tangu upopo kuezia paa, wanapata mateso walitekeleza majukumu yao.

"Tulifika ofisini kwako kuleta taarifa na kuthuhidi kuwa Desemba 10 kazi hiyo ingetekelezwa, lakini muda unazidi kupita na hakuna kinachoendelea zaidi ya kupeleka nguzu," alleleza Kazumari kwenye barua hiyo.

Aidha, barua imeeleza kuwa hadi Desemba 25 mwaka huu, bila kuona utekeleza, Umoja ungetoa tamko la kutaka wavuvi na wachuuzi kutolipa ushuru wa Manispaa ambao ni asilimia tatu hadi ukarabati huo ufanyike.

Mkurugenzi wa Manispaa akijibu malalamikoya Umoja huo, kupitia barua yale ya Desemba 19 mwaka huu, aliuomba uongoz kutozaa ushuru kwani urejeshaji wa

paa ungefanyika ndani ya muda uliopangwa, hata hivyo hakutaja muda huu.

Alisema parnoja na changamoto zilizopo Halmashauri ina jukumu la kutengeneza mazingira wezeshi ya kufanyia blashara kwa makundi ya wachuuzi wa sarnaki.

"Napenda kukuahamisha kuwa ukarabati wa eneo ilioezaliwa na upopo utafanyika ndani ya muda kama iliyohaidiwa," ilieleza sehemu barua hiyo.

Novemba 15 mwaka huu, saa 8 mwishana, mwua ilioambatana na upopo iliezua paa la jengo linalotumiwa na wavuvi na wachuuzi wa sarnaki.